

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono.

Na pisemne naročbe brez pošiljate denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstem 5 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Preokret v taktiki jugoslovanskih komunistov?

Ne revolucija, ampak evolucija.

Komunistični prvak dr. Mijo Radošević je v očigled bližajočemu se kongresu komunistične stranke v Vukovaru v zagrebški »Novi Istini« napisal zanimiv članek »Jugoslaveni i problemi socialne revolucije.«

Dr. Radošević stavi vprašanje, kakšno mora biti stališče Jugoslovancev napram svetovni revoluciji, ki je pred nami, in kakšno mora biti stališče komunistične stranke. Glede socialne revolucije kot take opozarja na dva momenta, subjektivni in objektivni. Petindevetdeset odstotkov Jugoslovancev so poljedelci. — Do začetka 19. stoletja med Jugoslovani ne najde odziva misel o samostojni državi. Vzrok te slabe državnosti jugoslovanskega elementa je iskati v tem, da so Jugoslovani živeli v hišnih zadrugah, torej v naravnem narodnem gospodarstvu, tako da jim je zasebna last v smislu rimskega prava neznana. Vse je last zadruge. Jugoslovani je v zadruzi dobival vse, kar mu je bilo potrebno, pa se zato ni razvil v zavojevalca in kolonizatorja. Politični duh, ki je veljal te srednjeveške ekonomske strukture, je bil partikularističen in feudalističen. Avstriji in Turčiji je ta pasivni državni neimpulzivni stadij mirnega, primitivnega polkomunizma naše hišne zadruge ugajal, in skušalo se je celo potem posebnih zakonov vzdržati ta srednjeveški petrefakti.

Prišel je pa tudi med Jugoslovane kapitalizem s svojim novim sistemom razdelitve dela in proizvodnih sil, s hitrejšim prometom blaga in deparnim gospodarstvom. Hišna zadruga se pričela rušiti, razpada, pričena se doba proletarizacije poljedelcev, izseljevanja itd. Kapitalizem ne ustvarja mnogo v kapitalističnem smislu. Avstrijska Jugoslavija se pretvori v kolonijo nemške in madžarske buržoazije. Jugoslovansko buržoazijo davi tarifna in carinska politika, proletarijat se seli. Inteligenca postane obenem s tlačanimi širokimi masami vred puntarska. Javlja se narodni pokret.

Naša nova država ni forsirala kapitalističnega razvoja, vendar nastajajo v Jugoslaviji novi razredi industrijalcev, delavstva, obrtništva. Vsi ti razredi hočejo svojo samostalno državo, da se rešijo gospodstva nemške in madžarske buržoazije. Naš kapitalizem še ni tako močan, da bi težil za ekspanzijo, ni še dosegel razvoja imperializma.

Milan Skrbinšek:

Repertoar našega gledališča.

Imel sem namen spregovoriti o repertoarju našega gledališča po končani sezoni, da podam sliko tega, kaj sem hotel in koliko se mi je z ozirom na razumevanje občinstva, kritike in h koncu koncev tudi igralskega ansambla za moje umetniško hotenje to posrečilo. Ali vsa znamenja kažejo, da je potrebna z moje strani že danes jasna beseda.

Gledališče nam ne sme biti samo zabavišče, temveč predvsem kulturne zavod, ki je posvečen — umetnosti. In v tem znamenju sem započel svoje delo, kakor hitro sem stopil na mesto artističnega vodje celjskega mestnega gledališča. Ali samo moja zavest, kaj je prav in kaj ne, ne zadošča. Treba je sporazumnega sodelovanja občinstva, kritike — igralskega ansambla. Seveda, videti v čisto priprostem zabavišču, kar naenkrat svetišče, romati povzdignjenega srca tja, kamor si še včera pohitel z brezbriznim, veselim razpoloženjem, pripravljen, da brez višje kritike sprejmeš vsak neslan dovtip in cirkuški skok z zadovoljnim smehom prijetne razigranosti; videti v sebi svečenika, ki mu je dana visoka naloga, na oltarju boginje Talije spreminjati hostijo pesništva v meso in kri odrešenika — umetnosti, ki nas vodi iz prozaične zemeljske doline v nebesa — lepote, to ni lahko. Trpelo bo še nekaj časa, da

Socialna, ekonomska struktura Jugoslavije ne kaže niti malo razveseljive slike za možnost in zrelost socialne revolucije iz njene lastne sile. Je zemlja male posesti, dočim je industrijski proletarijat razpršen v neznatne kose, tako da njegova najmočnejša središča štejejo komaj 20 do 30 tisoč delavcev. Vsakomur, ki pozna abecedo marksizma, je jasno, da dežela malih posestnikov ni zrela za socializem. Največji reakcionar je mali posestnik. Objektivni pogojev za socialistično revolucijo pri nas ni. V deželah, kjer prevladuje mali posestnik, takorekoč ni nosilca socialne revolucije, zato je v takih deželah o njej tudi težko govoriti.

Socialna revolucija pa danes ni več fantom, ona je pred nami, ona se udeležuje in ide svojo pot. Ne pojde pa s tako naglim tempom, kakor te mnogi pričakujejo.

Kapitalizem je drugod po svetu v razpadu vsled starostne bolezni, pri nas pa je še slab vsled otročjih bolezni. — Tretja internacionala priporoča evropskemu proletarijatu, ki še živi pod starim kapitalizmom, taktiko sredine. Kakšna naj bo taktika jugoslovanskih komunistov? V Jugoslaviji imamo danes močno organizirano vojsko, policijo, orožništvo, belo gardo raznih meščanskih sindikalnih organizacij. Je-li tu mogoče zavzete oblasti z naglim pritiskom orožjenih mas? Ne — ker mase nimajo orožja. — Obsojeni smo, kakor ostale zapadno-evropske dežele, da se borimo v dolgi periodi mučne in požrtvovalne borbe.

Ako leži pred nami do končne naše zmage še dolg proces borbe — je po vsem tem jasno, da se mora orožje za to borbo izbirati po razmerah. **Oborožena vstaja mas bila bi najkrajša pot — kakor v Rusiji. A ta pot je nemogoča, in če bi se je danes poslužili, bi sami sebi več škodovali, nego koristili.**

Tako Radošević! Brezdvomno je, da so komunisti prišli do spoznanja, da Jugoslavija še ni zrela za socialno revolucijo, in da gornji članek pomeni preokret v taktiki komunistov, približanje politiki zmernih socialistov, t. j. sodelovanja z meščanskimi strankami potom socialne evolucije in ne revolucije.

To pa obenem dokazuje pravilnost našega stališča, ki smo ga vedno dosledno zastopali, da mora država sama potem velikopoteznih socialnih reform it pot socialne evolucije, polačiti reakcijo z demokratičnimi reformami, ker bodo potem komunisti imeli tem manj pogojev za socialno revolucijo.

se bomo čisto razumeli in se združili v medsebojnem vzvišenem hoteju. Ali ko pride tisti čas, ki niti ni tako daleč, kakor bi kdo mislil, bomo s pomilovalnim in odpuščajočim nasmehom gledali na pot, ki bo za nami

Ni tako daleč tisti čas, sem dejal, kajti glejte: Ivan Cankar, naš največji dramatik in najgloblji pisatelj, je našel v občinstvu, igralskem ansamblu in kritiki toliko deloma nepričakovanega umevanja, da moja misel ni bila zmota. Moja misel je pa bila ta: Bližamo se koncu sezone, prihaja oni čas, ko narava z neodoljivo silo vleče človeka ven izza zldov v svoje mehko duhteče naročje. Težko bo v tem času omamnega klica snežnocvetočega drevja, osvežujoče žuborečih voda in vabljivega šumenja solnčnih gozdov, priklicati srca v Taliin hram. Treba jim je torej nečesa nuditi, kar bo vzbudilo njih pozornost, kar jih bo zanimalo. Izpolniti bo treba to ali ono srčno željo občinstva. In zakaj bi pač moglo biti zanimanje večje in katera srčna želja bi mogla biti silnejša, kakor — spoznati v skroju nepretrgani zvezi tudi na odru mojstrska dram, dela Cankarjeva.

In otvorili smo sezono s »Kraljem na Betajnovi«. Gledališče prvič razprodano, drugič dobro obiskano! Sledilo je »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, gledališče prvič nabito polno, drugič — mladane razprodano! In prvi tem sta ti dve Cankarjevi dramatični deli poleg »Lepe Vi-

Politične vesti.

D'Annunzijo zasedel Sušak.

V seji Nar. predstavništva dne 29. maja je poslanec Angjelinovič stavljal min. predsedniku naslednje vprašanje: Iz raznih vesti se doznava, da je d' Annunzio s svojimi arditii prekoračil reško področje ter zasedel one dele, ki jih je doslej imela italijanska vlada v svojih rokah. Name-rava zavzeti tudi Sušak in prestopiti demarkacijsko črto, da zasede kraje, ki so v naših rokah, posebno Bakar. Z ozirom na to vprašam, ali je vlada dobila o tem obvestilo in kaj namerava storiti, da se prepreči ta d' Annunzijevo nakana. — Min. predsednik g. Vesnić je odgovoril, da je vlada dobila obvestilo o tej nakani, ter je takoj obvestila italijansko vlado, da bi tako postopanje izzvalo v naši zemlji nepovoljno razpoloženje in da bi bila naša vlada primorana podvzeti korake, ki ji vlada dolžnost. Vlada je v naprej odklonila vso odgovornost za sebe in za posledice. Obenem je obvestila o tem tudi zaveznike in prijateljske vlade ter dala potrebna navodila naši delegaciji na mirovni konferenci. Tudi naša vojska je dobila primerna navodila. Kakor poroča »Peti Parisien«, je d' Annunzio s svojimi četami zasedel Sušak, ki ga loči od Reke samo Rečica. Dogodek je nenadoma zapletel italijansko-jugoslovanske odnose, ravno, ko bi se morala početi ponovna pogajanja. Jugoslovanska vlada je obvestila zaveznike, da se bo s silo zoperstavlila vsakemu poskusu, ki bi bil naperjen zoper jugoslovanski narod.

Ministrski svet. Dne 27. maja vršil se je ministrski svet, ki je trajal poltrih ure. Razpravljalo se je o ruskih beguncih, ki se vedno prihajajo k nam, o komunističnem gibanju in o odpotovanju regenta v kopališče. Po daljši diskuziji se je sklenilo, da gre naša država ruskim beguncem kolikor mogoče na roko. Komunistom se je dovolila konferenca meseca junija v Vukovaru. Regent je odpotoval 29. maj, v kopališče.

Volilni red. Odbor za volilni zakon je imel 27. maj, sejo, na kateri je sklenil, da pride na vsakih 25.000 volilcev po en mandat; tako bi prišlo v parlament 480 poslancev. Za Beograd se je določilo 8, za Zagreb 6 in za Ljubljano 4 mandate.

Izjava min. predsednika o zunanji politiki. Vesnić je o zunanji politiki govoril zelo rezervirano, naznajući, da so Francozi in Italijani naši zavezniki in da moramo po tem dejstvu uravnati našo politiko. Ker ni omenil, da se mora naša z-

de, ki letos še ni na repertoarju, temveč si jo prihranimo za otvoritveno predstavo nove sezone, najtežji za razumevanje, kar bi mogla biti velika ovira za dobro vzprizoritev, kakor tudi za to, da bi moglo občinstvo poteku dejanja na odru slediti z ono pozornostjo, da bi njegovo zanimanje ne opešalo. Niti Cvekarijevi operetni »Legionarji« niso mogli gledališča dvakrat napolniti, »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« se igra na splošno zahtevo juntri že tretjič. Zanimanje za »Hlapce«, ki se ravnokar pripravljajo, je že danes veliko in povpraševanje, kdaj da se vzprizoré, tako živahno, kakor je bilo eno pred »Pohujšanjem v dolini šentflorjanski«. Kdo bi se potem čudil, da vlada za naravnost klasično komedijo Cankarjevo »Za narodov blage« ki je pač najlažje razumljivo njegovo delo, in skoro veselo-igernega značaja, polno humorja in situacijske komike, a vendar ne brez ostre avtorijeve osti, že danes veliko zanimanje.

Cankar zmaguje torej na celi črti, in oni, ki so svarili pred vzprizoritvijo njegoveh del, ker so pretežno razumljiva ali pa celo nerazumljiva, in ki so želeli lahkejših stvari, ter jim je bilo ugodno v vzprizoritvijo Schönherrijeve »Zemlje«, ki je pa bila ne le slabše obiskana, temveč tudi z manjšo ljubeznijo igrana (kar je pri diletantih zelo velikega vpliva) na celotno joro in dosego režijskih ciljev), uvidevajo,

nanja politika orientirati v smeri osvobojenja, se sodi, da bo rešitev jadranskega vprašanja čim ugodnejša. Na debato o deklaraciji vlade se je ponovno izrazil, da se mora brezpogojno zagotoviti svoboda dela in reda. O izjavi se je glasovalo z vstajanjem raz sedeže.

Jugoslovanski poslanik za Rim. Za izrednega polanika in ministra I. razreda v Rimu je imenovan dr. M. Spalajkovič, minister na razpoloženju.

Sestanek v Pellanzi odgođen. Iz Rima se poroča, da je notranji položaj Italije tak, da se mora sestanek z jugoslovanskimi delegati v Pellanzi odgoditi, akoravno italijanska vlada baše ni izpremenila svojega stališča v jadranskem vprašanju.

O deželni vladi za Slovenijo. Dne 28. maja je razpravljala ministrski svet o preosnovi pokrajinske vlade za Slovenijo. Demokrati so zavzeli odločno stališče ter dosedaj ni došlo do končnega rezultata.

Samostojna kmetijska stranka naznanja v svojem glasilu, da se je spojila z njo dne 20. maja »Samostojna gospodarsko-obrtniška stranka« v skupno stranko.

Poljski socialisti odklonili vstop v vlado. Na kongresu poljskih socialistov v Varšavi je bil predlog soc. vodij Derla in Csapinskega za vstop v vlado odklonjen s 120 proti 92 glasovom.

Francija je ratificirala mirovno pogodbo z Avstrijo v poslanski zbornici dne 26. maj, z dvignjenjem rok.

Vodja angleške delavske stranke in član angleškega parlamenta Macdonald je prispel 27. maja ponoči v Ljubljano, kjer je govoril s soc. dem. vodjem Prepe-luhom ter se potem odpeljal v Beograd, odkoder se zopet vrne v Ljubljano, kjer se hoče o razmerah natančneje informirati.

IZ KOROTANA.

Dr. M. Hr.:

Slovenski Korotan.*

Trpečim, preganjam, zatiranim, nesrečnim slovenskim koroškimi beguncem v prognavstvu poklana skromno sliko Slovenskega Korotana v prijazen spomin pisatelji!

* Slovenski Korotan. Sestavil dr. Moravski. Izdalo in založilo slovensko zgodovinsko društvo za Koroško, Celovec 1919. Tiskarna Mohorjeve družbe v Celovcu. Na prodaj v vseh knjigarnah.

kaz, da je nesluteno poln dramatične sile — občinstvo pa, da je za Cankarja zrelo. In tako smo započeli s srečo uresničevati naš cilj, pokazati našemu občinstvu vse, kar imamo dobrega in najboljšega v lastni dramatični literaturi. — S Cankarjem smo pričeli. Absolviramo ga, razum »Lepe Vides«, že to sezono. Prihodno sezono pridejo na vrsto Maicen, Kristan, Kraigher, Novačan, Sorli, Beyk, Finžgar, Funtek, Aškerc in nekaj starejših slovenskih dramatikov, kojih dela so v toliko dobra, da bo njih vzprizoritev iz literarno historičnega stališča zanimiva. Seveda se bo vzprizoritev od tu naštetih del razegnala na celo sezono, tako da repertoar ne bo trpel na enoličnosti.

Repertoar za prihodno sezono se pripravlja že sedaj. Ozirati se bo treba tudi na to, da se težja, resnejša dela menjavajo z lažjimi, veselejšimi. Imeli bomo zadostno število takšnih iger na razpolago. Bilo bi se že letos tekom teh dveh mesecev vzprizorilo kakšno takšno delo, ali — jih nimamo! Arhiv celjskega mestnega gledališča je takorekoč prazen, ljubljansko gledališče je izposojilo svojega arhivnega materijala — odklonilo, mariborsko gledališče, ki nam pojde sicer radevolje pri izloščji na roko, pa v tem žanru nima nič vrednega. Neslanih burk pa celjsko mestno gledališče kot resen, kulturn zavod ne bo vzpostavljalo pod mojim artističnim vodstvom nikdar, kvečjemu dostojne veseloigre!

To je kratka posvetitev, s katero izročila pisatelj knjigo javnosti. Že prej je bila taka knjiga nujna potreba, ker so naročila pisatelj knjigo javnosti. Že prej je bila taka knjiga nujna potreba, ker so naši Slovenci Koroško vse premalo poznali. Sedaj, ko se bliža ljudsko glasovanje, pa je dolžnost nas vseh, da se za ta naš koroški biser zanimamo ter ga dodobra spoznamo. Predno se podamo osebno na Koroško, nam bo knjižica izborna služila, da se o vseh razmerah, o ljudstvu, šegah, narodnem gospodarstvu ter jezikovnih bojih naših koroških bratov temeljito poučimo.

Pisatelj, ki je trpljenje koroških Slovencev že pred vojno in med isto doživel izkusil, izpil je kupo preganjanja po preobratu in po žalostni koroški tragediji do dna.

Preživel je tudi čase v celovških in drugih koroških zaporih ter se dnevno nešteto krat prepričal in čutil na lastni koži, visoko nemško kulturo.

Končno je iz zapora pobegnil in po mukopolnem potovanju srečno prišel v našo domovino.

Prišedši med nas, podal nam je sliko naše Koroške, češ:

Korotan je malokomu znan
Leži po svetu razmetan;
Da kip njegov bi Vam podal,
Raztresene sem ude zbral —
Ne vseh! — a kdor pregleda te,
Spozna mu glavo in srce.

Na to pisatelj nadaljuje:

»Prepozen? Ne! Saj me še velika večina mojih sobratov Slovencev in Hrvatov ne pozna. Za to grem naravnost iz sredine Slovenskega Korotana — iz Celovca — ven med nje, da se jim dostojno predstavim, da me v sili in stiski vsi spoznajo, kolik in kakšen da sem in da še živim življenje samega sebe.«

Tvarina je zelo pregledno razdeljena ter temeljito in z veliko ljubeznijo predelana.

Uvodoma podaja pisatelj kratko zgodovino naselitve Slovencev po stari Karantaniji ter njih samostojno življenje v Samovi državi, kateri žal prehitro sledi pokristjanjenje ter srednjeveška kolonizacija z germanizacijo. Nato nam pisatelj podaja sliko slovenskega življenja na Koroškem, ki je vedno bolj in bolj izročeno germanizaciji in nazadovanju. Popisule nam narodnostni boj koroških Slovencev v zadnjih 70 letih ter razliko med nekdanjim in sedanjim slovenskim Korotanom. Življenje Slovencev v Celovcu, v Beljaku in Velikovcu ter njih boj za obstanek je prav dobro karakteriziran. Na podlagi mnogih podrobnih statističnih podatkov spoznamo kulturno sramoto utrakvističnih koroških šol, kajti slovenske šole je imelo 200.000 koroških Slovencev samo 3; v utrakvističnih šolah se je vzgajal naš naraščaj v strupenem sovraštvu proti materinemu jeziku.

O slovenskem uradništvu na Koroškem sploh ne moremo govoriti, ker ga ni bilo.

Edino zavetišče imel je slovenski jezik še v cerkvi.

V dramatični literaturi je vse polno literarno vrednih in še mnogo zabavnih del, kakor so neslane burke. Tako imam na repertoarju za prihodno sezono med drugimi Gogoljevega »Revizorja«, »Ženitbo«, »Courtelina«, »Boubauroche«, »Stalni gost«, »Neizprosnj stražnik« i. dr. Bininskega »Vrtoglavce«, Tomovo »Moralo« in »Lokalno železnico«, Dreghelyjevo »Če frak dobro pristaja«, Straussovo »Zlato sklado« itd., itd.

Da se ugodí onemu delu občinstva, ki si želi tudi že letos igré, ki bi samo zabavala, da pa ni treba poseči po burki, se je vodstvo odločilo vprizoriti Franc Molnarjevo efektno in zabavno komedijo »Vrag«. Oni del občinstva, o katerem tu govorim, bo v vsakem oziru zadovoljila tudi že prej omenjena Cankarjeva komedija »Za narodov blagor«.

Da bo v vsem jasnost med nami, naj končno še spregovorim o umetni dolžnosti našega gledališča, ki je to docela ne izvršuje. Izrekla se je zadnjič beseda, da je treba »občinstvo pritegniti in tudi napolniti galerijo«. Ali tega ne smemo poskusiti doseči samo z uprizoritvijo »zabavnega, dasi ne slabega«, temveč predvsem s tem, da se da temu občinstvu prilika, da pride v gledališče in to v prvi vrsti k resnim stvarim, ker s samo zabavnimi, ga ne bomo vzgojili k uživanju resne umetnosti, privabiti ga pa samo za to, da nam napolni galerijo, ni naša — kulturna naloga. Potrebne so namreč na vsak način tudi predstave ob nedeljah in

Pa tudi tam so ga pričeli v zadnjem času sistematično zatirati. Azijatsko uradno ljudsko štetje, boj za Dravo, naše je dalo edini pravilni odgovor slovensko uradno ljudsko štetje, boj za Dravo, naše izgube v zadnjih 70 letih, volilna geometrija nekdanja in sedanja so na podlagi statistike nadrobno predelane. Končno nam podaja knjiga statistične podatke o površju občin, o številu hiš, o železnicah, veleposestvih, rudah, industriji, poljedelstvu in živinoreji na Slov. Koroškem.

Vsakomu bo knjižica dobrodošla ter bo vsakdo iz nje črpal potrebno znanje razmer v Slov. Korotanu.

Naj sedaj, ko je koroško vprašanje pred rešitvijo, nihče ne zamudi, da si knjižico dobro prečita.

Pred vratmi Celovca!

V nedeljo, dne 6. junija 1920 priredi kraj. odbor Nar. sveta v Žrelec ob priliki otvoritve ceste Žrelec—Vetrinj velike manifestacijske slavnosti s pomladansko veselico.

To mora biti manifestacija vsega jugoslovanskega naroda in to prav sedaj pred ljudskim glasovanjem in tik pred Celovcem.

Sodeloval bode pevski zbor mariborske Glasbene Matice, vojaška godba, razna telovadna, pevska in kulturna društva cele Slovenije.

Vozili bodo vlaki in sicer na progah:

1. Ljubljana—Jesenice—Svetnava—Vetrinj s priključkom iz Blač in Borovelj;
2. Zidani most — Celje — Maribor — Grabštanj —, v Dravogradu se temu vlaku priključi posebni vlak iz Celja.

Vozni red vlakov bomo pravočasno razglasili. (V Vetrinj in Grabštanj dospeljo vlaki med 7. in 8. uro ter odhajajo ob 24. uri.)

Vabljeni so vsa društva, da prirede na ta dan skupni izlet v Žrelec, kar bode vsled posebnih vlakov in znižanih cen posebno ugodno ter tako spoznate naše koroško ljudstvo, njegove šege ter naravno krasoto njegove dežele, obenem pa z nami vred pokažete moč naših zahtev po upravičenosti posesti te zemlje.

Ker bode udeležba velikanska, je nujno potrebno, da nam čim prej naznačite vsaj približno število udeležencev, da moremo preskrbeti nadomestno število železniških vozov ter dovršiti predpriprave v zadostnem obsegu.

Pridite v narodnih nošah! Sokoli in orli vkrojili! Pevci s pesmaricami! Društva z napisi in zastavami!

Krajevni odbor Nar. sveta za Žrelec.

Tabor v Železni Kaplji.

Pliberškemu taboru je sledil na bliskoviti pondeljek sijajen tabor v Železni Kaplji. Ta manifestacija koroških Slovencev je uspela veličastno in je morala navdati vsakega Jugoslovana s ponosom in navdušenjem ter neomajnim zaupanjem v zmago. Pozdravni govor je imel domači župnik g. **Gru**, ki je v krasnih besedah

praznikih. To sem povdarjal jaz že takoj začetkoma, ko sem prevzel artistično vodstvo celjskega mestnega gledališča, in gre moja težnja še danes vedno za tem. Če uresničenje te moje želje iz vrokov, ki leže izven moje dobre volje, za zdaj ni mogoč, ne more vodstvo nič za to. Zaključujem z nado, da nam bo mogoče si prihodno sezono uravnati tako, da bomo res lahko izvrševali vsestransko svojo kulturno misijo.

Preljubo veselje, oj kje si doma?

(Dopis iz občinstva.)

Kar takoj v začetku naj povemo, da nam ni za polemiko, niti za kritiko, ampak da hočemo s temi vrsticami samo nekaj misli izraziti, ki nas obhajajo kot nepristranske opazovalce vseh kulturnih pojavov našega mesta, že dalje časa. Z odkritim veseljem smo svoj čas pozdravili vest, da se je odločil prevzeti tak umetnik, kot je brez dvoma ravnatelj Skrbinšek, vodstvo našega gledališča. — Obetal si s in si še obetamo, da bo celjsko gledališče pod njegovim večjim vodstvom napredovalo tako, da se bo dvigalo visoko nad povprečnostjo diletantskih odrov. Kar smo dosedaj videli, je bilo dobro, da, izvrstno, vse skrbno izcizelirano, z ljubeznijo naštudirano, v detajlih in v celoti zadovoljivo in vendar, vendar nismo zadovoljni. Zakaj? Zato, ker se nam zdi, da vodstvo nima v izbiri iger srečne roke, Cankar, samo Cankar,

pozdravil vse zavedne, poštene in nepokvarjene slovenske kmete s Koroške. — Nato je govoril dr. Oblak Korošcem o domovinski ljubezni, o izgubljenih tičkih brez gnezda, ki iščejo srečo v tujini, doma pa izdajajo svojo mater, a se konečno skesano vrnejo pod domači slovenski krov. Zborovalci, ki radi poslušajo dr. Oblaka, so mu tudi to pot burno aklamirali. Za njim je govoril koroški rojak dr. Müller, ki je zavračal nesramnosti in zastrupljanje našega ljudstva s strani koroških nemških utjecajev. Povdarjal je idealne in materialne koristi, ki jih nudi Jugoslavija svojemu narodu, torej tudi našim Korošcem. Končal je z apelom na narodno ženstvo, ki naj varuje čast domovine. Višek navdušenja pa je izzval nastop bosanskega narodnega poslanca Džamonje, ki je v krasni srbsčini govoril o koroških očakih, o knezu, kateri je moral prisesti, da bo varoval narodne pravice in da bo pravičen sodnik. Srbija, ki je osvobodila sebe izpod turškega jarma in sedaj tudi Slovence in Hrvate, ni več Srbija, vrgla je ves srbski nakit in je le še združena država Srbov, Hrvatov in Slovencev brez razlike, spojila se je v enotno močno Jugoslavijo. Najlepši nakit ji bo slovenska Koroška. Govornik povdarja, da je slovenska Koroška najlepši del, brez katerega Jugoslavije ni mogoče misliti. Jugoslavija ne kupuje glasov z dinarji, ona prihaja med Korošce, zastavlja jim svojo kri, in zato ne bo ne Celovec, ne Gospasveta niti Ziljska dolina izgubljena. Govornik zaklinja Korošce pri spominu njihovih pradedov, ki so se tisoč let borili za svoje pravo, zaklinja jih pri sreči njih otrok in otrok otrok, da ne izdajo pri plebiscitu najsvetejšega na svetu — svoje matere in svoje domovine. — Nepopisno navdušenje je sledilo tem iskrenim besedam in govornika so množice klicale opetovano na oder. Temu krasnemu govoru so sledili še govori goriškega Slovenca, potem nadpoštara Ravniharja, notarja Jevnika, g. Jakliča in drugih. Ljudstvo se kar ni hotelo raziti in bi bilo poslušalo tudi v noč. — Tak narod ne more propasti. Ko so se posamezni gostje pogovarjali z ljudstvom in vprašali, kako bo z glasovanjem, je odgovoril star koroški očanec: »Kdo bo zdaj še volil z Nemci, k večjemu kak — pes!« Na vprašanje, ali je ljudstvo razumelo Srbov-Hrvatov, so odgovorili priprosti kmetje: »Do zadnje besede«. Iz tega in iz dejstva, kako burno odobravajoče so sprejeli ljudje govor posl. Džamonje, sledi, da je vse blatenje koroških nemčurjev, češ, Korošec ne ume družega, kot svoj — idiom, gola laž. Ta tabor je bil eden najslajnejših prireditev na Koroškem.

Trg Borovlje dobi v kratkem električni tok za razsvetlavo in pogon, kar je posebno za njegovo industrijo velike važnosti. Predpriprave so v polnem teku. Naprava bo do 1. septembra tl. dovršena.

Slovinci! Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

Nočemo kratiti Cankarju slave po njegovi smrti. Konstatiramo, da nam je izključno Cankar stalno pretežka hrana in da si želimo, priprosti kot smo, včasih tudi kako spremembo. Celó življenje obstoji iz dura in mola. Kakor je v glasbi dolgočasno, če človek čuje samo žalostni mol, tako je tudi v gledališču zlo, če predstava za predstavo nudi samo igre najtežje vsebine, če se nam kaže življenje od najgrše, recimo rajš od najresnejše strani. Vteh hudih časih, ko nam med delom ni za zabavo in smeh, bi imeli radi vsaj po skončanem dnevnem delu včasih — povdarjamo včasih — kaj razvedrila v gledališču, da nam ga ne bo treba iskati drugod. Da se razumemo! Ni nam za igre »Charlejeva tetka« in kaj sličnega, a ljube so nam one solidne igre bodisi slovenskega, hrvatskega, srbskega, francoskega ali nemškega izvora izza polpretekla dobe.

Ko smo imeli Hrvate za goste, so nam dali poleg resne igre tudi nekaj za smeh, za tisti zdravi, pristrčni smeh, brez obskurnosti in robotosti in hvaležni smo jim bili in še danes jih imamo v lepem spominu.

To-le prilično smo hoteli povedati brez bombastičnih fraz edino le zato, ker nam je za stvar.

Prosimo, prosimo vodstvo, da nas razume. Dober učitelj ve vplesti med svojim podukom tudi kako ljubeznivo zgodbičo in učenci mu slede tudi na resnih potih.

MARIBORSKE NOVICE.

Izstopili so iz mariborskega sosveta gg. dr. Rosina, Weixl in Jarh, ker se ne strinjajo z enostranskim pestepanjem klerikalnega komisarja dr. Leskovarja v zadevi pomnožitve sosvetnikov ter v zadevi upravnega sveta mestne hranilnice.

Samomor. V soboto je skočilo iz starega mostu 18 let staro dekle Ana Gašparič v Dravo in utonilo. Na novi most prilitela množica je zaman čakala, da se truplo zopet prikaže. Vzrok samomora ni znan.

Zbirka za rešilni avto prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Mariboru je narasla od našega zadnjega poročila sdaj že na 66.424 K.

Razstava domačih zajcev se vrši 6. tm. dop. ob 10. uri v Mariboru »pri rdečem ježu« v Vetrinjski ulici. Danes, ko je meso tako drago in se tudi kožice kaj lahko prodajo, je pač umestno, da si marsikdo, ki ni oblagodarjen z zemeljskimi dobrotami, vzredi ob malih stroških marsikako dobro in ceno pečenko. — Ob razstavi se vrši predavanje o praktični reji te domače živalice, ki ni samo v korist, ampak tudi zabavna. Priporočamo torej obisk razstave.

Umrj je v nekem graškem sanatoriju dne 29. maja tl. inženier falske elektrarne Franc Pachernegg.

Dva vagona živih je poslala ameriška misija za mariborske otroke. Akcijo je vzel v roke poseben odbor, ki bo skrbel za to, da bo dobivalo 1400 otrok dnevno po enkrat toplo hrano. Akcijo nadzoruje ameriška misija.

Poročil se je dne 29. maja v Rušan g. Rajmund Glaser z gospodično Roziko Pinterjevo. Čestitamo!

PTUJSKE NOVICE.

Kdo so ptujski Nemci? Ko je dospel glas, da bodo letos (?) volitve, videl si v Ptujih vse nemškutarje stiskati glave skupaj. Prihiteji so nemoteno vsi »titular-Avstrijci« ter nemoteno začeli hujskati po mestu nezavedne sloje. Ptujski nemčurji so jim seveda priredili več zabav in veselice. Opaziti si pa mogel pri tem tri četrtnine slovenskih obrazov, ki so se ob preobratu hlinili kot Jugoslovani. Ptujška javna oblast, posebno policija, bo morala oči nekoliko bolje odpreti in stisniti te nepridiprave, sicer v tem mestu ne bo reda. Obzirnosti mora biti enkrat konec!

Krajevna oroanizacija JDS v Ptuj je poslala predsedništvu vlade v Ljubljani, ministrstvu za notranje zadeve v Beogradu in državnemu pravništvu v Mariboru oficijelno poročilo glede naših državi sovražnega zborovanja ptujskih begunskih renegatov v Gradcu ter pozvala imenovane oblasti, da postopajo po zakonu proti krivcem.

Umor v Zgor. Hajdinju. Posestniški sin Franc Veronek iz Zg. Hajdinja je imei dolgotrajno sovraštvu s svojimi domačini. Dne 9. maja je bil imenovan ustreljen iz vojaške puške v hrbet in je drugi dan umrl. Storilec še ni znan.

Truplo utopljenca so potegnili dne 6. maja pri Št. Vidu blizu Ptuj iz Dravs. Truplo je ležalo čez en mesec v vodi. Utopljenec je 25—35 let star mož, 173 cm visok, močen, okroglega lica, obrat, črnih las in ima dobre zobe. Oblečen je v vojaško srajco in take spodnje hlače, zelen telovnik z okroglimi, svetlimi gumbi, iz voj. sukna narejeno sukno, vojaške zelene hlače in čevlje iz goveje kože.

Škoda in nesreča vsled malomarnosti železničarja. Pri čuvajnici v Turnišah blizu Ptuj je peljal voznik Vindiš 3 polovnjake vina čez železnično progo, na kar pridrvi vlak in trči v voz. Polovnjaki in voz so se razleteli, konji so se splašili ter ubežali do Hajdinja, voznik je srečno ušel poginu. Škoda, ki jo trpi lastnik, je velika. Nesrečo je zakrivil na čuvajnici nastavljeni železničar, ki ni zaprl pravočasno pred dohodom vlaka zatvornice na progi.

Na Vidov dan priredi »Pevsko društvo v Ptuj« koncert v mestnem gledališču. Na vspejedu so možki in mešanji zbori.

CELJSKE NOVICE.

Ob petdesetletnici učiteljskega društva za celjski okraj se bo vršilo dne 10. junija tl. ob 10. uri dopoldne v risalnici mestne osnovne šole v Celju slavnostno zborovanje s slavnostnim sporedom in banketom, h kateremu se je prijaviti do 5. junija pri klatrajniku Wudlerju, učitelju na mestni osnovni šoli v Celju.

Vse učitelje in učiteljice celjskega uč. društva, ki so pripravili s petim sodelovatki pri junijski slavnosti našega stanovskega društva, uljudno vabim, da se udeležijo pevske vaje v nedeljo, dne 6. junija ob 9. uri dopoldne v zbornici celjske mestne osnovne šole (I. nadstropje). — Ciril Pregelj, pevovodja.

»Pohujšanje v dolini šentflorjanski« se je minulo soboto v našem mestnem gledališču igralo že v tretji in tudi tokrat ob zelo lepi udeležbi. Nastop igralskega ansambla je bil tudi tokrat kakor pri prejšnjih predstavah zelo dober, mestoma celo še popolnejši.

Vsi rezervni častniki se vabijo na sestanek v sredo 2. tm, ob 8. uri zvečer v gostilni Mikuš pri kapucinskem mostu. Važne zadeve, polna udeležba potrebna.

Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Celje ima dne 6. junija tl. ob pol 10. uri dopoldne v hotelu Wilson (Gaberje) svoj letni občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo predsednika in delegata iz Ljubljane, volitev predsednika in novega odbora. Člani naj se polnoštevilno udeležijo.

Strahovit vihar in toča je razsajala v petek proti večeru v smeri od Vitanja čez Novocerkev, del Višnjevasi, Vejnix, Konjsko, Arclin, Runtole, Prekorje, Škotjovas in Šmarjeto. Uničeno je mestoma vse, posamezne vasi so strašno trpete, vas Prekorje je popolno uničena, škoda je ogromna. Najstarejši ljudje ne pomnijo v teh krajih še takega hudourja. Pričakujemo, da pride oblast prizadetim krajem na pomoč.

Dogodbica s kaplanom. V soboto 29. maja na večer, ob prihodu vlaka iz Maribora, odigral se je na celiskem kolo-dvoru prizor, katerega osrednje je bil kaplan Andrej Klobasa iz Galicije pri Celju. — Ko je došel vlak, izstopil je iz njega kaplan Klobasa z malim psičkom v naročju, za njim pa železnični sprevodnik ter ga pozval, da naknadno plača za psička voznino po 9 K. Kaplan se je temu branil, vsled česar ga je železničar pozval, naj vstopi na obratni urad, kjer se bo z uradnikom dogovoril. Kaplan pa je vkljub opetovanemu pozivu vpil nad sprevodnikom, da mu plača nič, da ne da ničesar veleizdajalcem, posebno ne za psička, ki je župnikov »Schosshund«. — Ker se vkljub opominu, naj se vede svojemu posvečenemu stanu primerno, ni pokril in se je kraj njega zbrala velika gruča ljudi, izročili so železničarji, katerim je kaplan opetovano zabrusil, da so veleizdajalci, istega policiji, katera ga je najprej hotela mirnim potom spraviti v stražnico, da ga zasliši. Ker se je pa kaplan branil, potisnili so ga končno s silo v stražnico, kjer se je vedel napram uradniku arogantno in je na opomin, da stoji pred državnim uradom pod Nj. Veščinstvom, zaničljivo z roko zamahnil in se na noben način ni hotel legitimirati, češ, da nikomur nič mar, kdo da je in kako se piše. Tudi proti policiji se je izrazil: »Tudi vi drugi ste veleizdajalci!« Poklicani zdravnik je konstatiral, da ima kaplan na desnem podlaktu malo prasko, ki jo je dobil bržkone v prerivanju. Prišedši iz stražnice se je kaplan pogovarjal z nekimi ženskami na peronu ter zabavljajoč na veleizdajalce izginil s pozornišča.

Obrtniške vesti. Obče-slovensko obrtno društvo v Celju je na svojem sestanku dne 27. maja sklenilo prirediti izlet slovenskega obrtništva na Koroško 27. do 29. junija tl. (nedelja, Vidov dan, Petrovo). Društvo je že razposlalo tozadevne okrožnice na obrtne organizacije, na katere se tem potom opozarja. — Pozdravljamo to idejo našega vrlo delujočega obrtništva. Ne dvomimo, da bo z obrtništvom poletelo na Koroško ob tej priliki jako mnogo narodnega občinstva vseh stanov. Podrobnosti se bodo od časa do časa v slovenskem časopisju objavljale.

Prihodnji sestanek obče-slovenskega obrtnega društva se vrši radi četrtkovnega praznika že v sredo, dne 2. junija zvečer ob 8. uri v gostilni g. Jakoba Šri-bar pri državnih cinkarni v Gaberju. Sestanek v gostilni g. Planinca zadnji četrtek je bil povoljno obiskan in pričakujemo isto tudi za prihodnji sestanek, posebno, ker se bomo imeli še marsikaj pogovoriti zaradi nameravanega izleta na Koroško.

Poročilo se je dne 30. maja tl. v Petrovcih g. Štefan Horvat, zasebni uradnik iz Celja z gđc. Tilčko Privšek, trg. sotrudnico v Celju. Bilo srečno!

Zgubila se je ovratnica iz belih koralov, ženska pletena ročna torbica večjo svoto denarja in ženski slamnik ter usnjata denarnica z večjo svoto denarja;

oddati pri magistratu. — Našel se je en enokronski bankovec, denarnica z manjšo svoto denarja in znesek 8 K ter 20 v. znamka. Lastniki dobe stvari pri mestnem magistratu v Celju.

Licitacija sena. Opozarjamo na ponovno licitacijo sena v mestnem vrtu dne 6. tm. Glej oglas!

Črešnje so zaplenili na celiskem trgu neki Mariji Rozman, ker jih je prodajala liter po 4 krone, med tem ko je cena določena na 2 K. — Zadevo obravnava verižniški urad.

Novi vlaki in izpremenjeni vozni red na južni železnici.

S 5. junijem vozijo: Na progi Maribor—Spilje—Ljutomer poleg dosedajšnjih vlakov še vlaka št. 52—1863 iz Maribora ob 16.47, prihod v Ljutomer ob 19.52 in vlak št. 1826—53 iz Ljutomera ob 17.31, prihod v Maribor ob 20.46.

Na progi Grobelno—Rogatec: Mešani vlak 2901 iz Grobelnega ob 7.50, prihod v Rogatec ob 9.12, mešani vlak št. 2903 odhod iz Grobelnega ob 13.50, prihod v Rogatec ob 15.17, mešani vlak št. 2905 odhod iz Grobelnega ob 19.10, prihod v Rogatec ob 20.24. Obratno: Mešani vlak št. 2902 iz Rogatca ob 5.16, prihod v Grobelno ob 6.38, mešani vlak št. 2904 iz Rogatca ob 10.17, prihod v Grobelno ob 11.42 in mešani vlak št. 2906 iz Rogatca ob 16.40, prihod v Grobelno ob 18.10. Vsi ti vlaki imajo zvezo z vlaki proge Maribor—Ljubljana. — Od 5. junija naprej bo vozil tovorni vlak št. 813 tudi potnike iz Celja do Zidanegamosta. Odhod iz Celja ob 7.27, prihod v Zidanost ob 8.20. Obratno vozi tovorni vlak št. 866 iz Zidanega mosta v Celje (prihod v Celje ob 14.32, odhod ob 14.50) do Poljčan. Ta vlak je za izletnike, zlasti za posetnike Rimskih Toplic zelo ugoden. — S tem zadnjim vlakom je ustrezno potrebi mesta Celja, kakor smo zadevo že zadnjič obravnavali in pojasnili.

DNEVNE NOVICE.

Pevci »Smetane« v Plznu. Iz čeških listov posnemamo, da je mesto Plzenj svoj pevski zbor »Smetano« pri povratku iz Jugoslavije oficijelno pozdravilo po županu Piku. Velika množica meščanstva je društvu priredila burne ovacije in mu čestitala na uspehu. Predsednik društva Nemeč je slavil jugoslovansko bratstvo in gostoljubnost. Pevci so odšli v spremstvu množice v mesto, kjer so jih meščani pozdravljali po zmagoslavni poti.

Pogodbo kneza Auersperga z lesnimi družbami »Sava«, »Pononija« in »Gospodarska zveza« je, kakor poroča »Naprej« minister za agrarno reformo kot nemoralno in v protislovju z namerami agrarne reforme razveljavil.

Nove pošne znamke, ki jih je narisal slikar in kipar Tomaseo iz Splita, bo upeljalo posebno in brzojavno ministerstvo v celi Jugoslaviji. Znamke nosijo sliko prestolonaslednika regenta Aleksandra.

Nove državne takse in umetnost. Z uvedbo novih državnih taks se je pojavila težava na polju prosvete. Te takse onemogočajo skoraj popolnoma razvoj umetnosti. Vsled tega zahtevajo interesi od ministrstva za prosveto, da posreduje pri finančnem ministrstvu v svrhu odprave teh taks za vsa državna gledališča, umetniške prireditve in razstave, kar je tem umestnejše, ker se je šele sedaj počelo umetniško življenje po vsej Jugoslaviji prav razvijati in je potrebno, da se mu ne dela nobenih zaprek.

Železničarska stavka na Francoskem je po poročilu »Havas« prenehala dne 29. maja t. l.

Vodja slovaških klerikalcev, pater Hlinka, zahteva, da se naj po slovaških cerkvah priredijo štirikrat letno »ofri« za pospeševanje klerikalnega časopisja.

Čestitamo! Graški socialistični »Arbeiterwille«, ki v svojih dopisih iz Koroškega ni prav nič memskonicionalen kakor na pr. Tagespošta, je dne 27. tm. v celoti ponatisnil krvavi članek ljubljanskega »Napreja« o slovenskonacionalni »furi« v Rožni dolini, kjer nas slika »Naprej« kot pravcete beštije, ki hočemo vsakogar skoro z nožem na grlo prisiliti, da glasuje za Jugoslavijo. Seveda si »Arbeiterwille« ne more kaj, da ne bi proti takemu turškemu postopanju Slovencev najostreje protestiral in apeliral na mednarodno komisijo. »Napreju« čestitamo, da gre

nemškimi, naše slovenske zemlje lačnim sosedom tako navdušeno na rokol!

Dnevnik »Ednost« v Trstu. Edini slovenski dnevnik v Trstu naznanja, da bo moral izhajanje skrčiti na trikratno tedensko izdajo, ker bi izdajatelj naložila italijanska časnikarska delovna pogodba, katere uveljavljenje so zahtevali uredniki, podjetju najtežja bremena. Ker izdajatelj niso mogli, ne smeli prevzeti vseh drugih, z novo pogodbo zvezanih zelo dalekosežnih obveznosti, so se odločili za zgorajšnji korak. Ali bo ta ukrep za jugoslovanski živelj v zasedenem ozemlju ostal uspešen, dvomimo, ker bi ravno sedaj moralo biti v Trstu vsaj eno krepko dnevno glasilo, da vzdržuje naš narod v zvestobi do matere Jugoslavije in ga bodri k vstrajanju, dokler tudi njemu ne zasije dan svobode.

Za povišanje učiteljskih plač. Minister za prosveto, Sv. Pribičević je predlagal v seji ministrskega sveta dne 27. maja, da se dovoli 25 odstotno povišanje draginjskih doklad tudi za ljudskošolsko učiteljstvo.

Povišanje pristojbin za društvene stvari. Odborova seja društva jugosl. novinarjev je sklenila povišati pristojbine za uvrstitev društvenih vesti v liste na ta način, da se zaračuna za vsako besedo 20 vin., izvemišči one, ki imajo po eno ali dve črki. Delni zneski se zaokrožijo na 2 K navzgor. — Društva se opozarjajo, da stopi ta sklep z dnem 1. junija tl. v veljavo in bodo premalo kolekovana obvestila brezpogojno izostala. Za kolke se lahko priloži tudi denar. To naznanje vsem društvom!

Tiskarski škrat nam je v zadnji številki v oglasu o občnem zboru Ljubljanske kreditne banke zagrešil neljubo pomoto, da je iz kreditne banke napravil »krediano«. Čitatelji so gotovo sami primerno obsodili škratovo hudobnost.

Turistika in šport.

Nogometna tekma. Minulo nedeljo je priredil S. K. »Svoboda« Celje zanimivo nogometno tekmo s S. K. »Svoboda« Ljubljana na igrališču na glaziji. Akoravno je kombinacija ljubljanskega moštva krasna, je zmagal S. K. »Svoboda« Celje v razmerju 1 : 2.

Mislinska podružnica slov. plan. društva Slovenjgradec naznanja, da je planinska kočna na gori sv. Uršule z dne 30. maja 1920 otvorena.

DOPISI.

Rogatec. Od 5. tm. naprej vozijo na progi Grobelno-Rogatec sledeči vlaki: iz Grobelnega ob 7.50, 13.50, 19.10, prihod v Rogatec ob 9.12, 15.17, 20.24, iz Rogatca ob 5.16, 10.17, 16.40, prihod v Grobelno ob 6.38, 11.42, 18.10. Vsi vlaki imajo primerne zveze na sever in jug.

Slov. Gradec. Tatvina. Pri Vertniku v Starem trgu pri Slov. Gradcu uslužbena Frančiška Bratniker ukradla je svojemu gospodarju večje množine pšenice, ajde in krompirja ter iste prodala neki vdovi. Za izkupiček si je nabavila čevlje. Tatvino je priznala.

St. Jurij ob juž. žel. Dne 25. maja so pripeljali semkaj truplo pokojnega ravnatelja Henrika Schreiner-ja in ga položili k večnemu počitku na tukajšnjem pokopališču.

Gotovlje. Veselico priredimo dne 6. rožnika t. l. ob 16. uri v dvorani g. Franc Malgaja v Gotovljah. Veseloigra »Na ogledih« in burka »Dva gluha«. Po predstavi prosta zabava, tamburanje domačih tamburašev, petje, šaljiva pošta itd. (k)

Ormož. Na binkoštni ponedeljek je priredila K. Z. v Ormožu politični teater. Predpoldne blagoslavljanje zastave in javen shod, popoldne pri Bauerju veselico. Mi bi se za celo zadevo v obče ne brigali ter tudi nismo sledili vzgledu našega kaplana, ki prihaja na naše shode razgrajati, da se ga mora staviti pod kap; ugotoviti pa moramo javno, da pri nas niso tla za klerikalne zdražbarje. Gospodje, tedne in tedne ste kričali, da je demokratska sranka brez moči, da niti v mestu nima večine, okolica pa da je itak vsa vaša. Prekričali ste sami sebe in varali sami sebe. Ne samo, da v mestu nimate prav nobene zastombe, še celo okolica vas je zapustila. Časi so minili, ko se je naše ljudstvo v imenu vere dalo izrabljati. Ravno duhovščina ruši s svojim hujskanjem temelje krščanske vere. Ali mislite, gospodje, da je naše ljud-

stvo pozabilo, da je pri zadnjem shodu demokratske stranke kaplan, mesto da bi spremljal mrliča k zadnjemu počitku, baš v času, ko je šel pogreb mimo lokala, razgrajal in vzbujal najnižje instinkte? Ne, ni pozabilo, pač pa je spregledalo še onih par zaslepljenec, ki ste jih držali do sedaj za lažmi, in vam obrnilo hrbet. V ponedeljek ste hoteli triumfirati, našli ste se pa osamljene, zapuščene. Veselica se niti vršiti ni mogla, ker ni bilo ljudi, godba pa tudi ni hotela svirati praznim stolom, pa je ob treh odšla. Mi smo zadovoljni. Upamo, da ste tudi vi sprevideli, da so vaši časi minuli.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Kaj vse so luksuzni predmeti? Od raznih celjskih tvrdk izvemo, da carinarna v Spilju zaplenja razno blago, ki po njenem mnenju spada med luksuzne predmete. Tako se je neki tvrdki zaplenilo jedilno orodje, drugi pa pipe za vodovode. Skrajni čas, da vlada revidira naredbo o luksuznih predmetih, da se ne bomo čisto po-barbarili, če nam ne bo dovoljeno do-bivati niti jedilnega orodja.

Borza.

Zagreb, 29. maja 1920.

Devize:	
Berlin	295—305
Praga	238—253
Pariz	0—860
Švica	2.100—2.150
Italija	645—660
Dunaj	61—63.50
New York	10.000—10.200

Valute:

20 kronski zlati	340—0
franc. franki	0—820
dolarji	88—89
italij. lire	615—0
rum. leji	242—246
čehosl. krone	230—242
nemške marke	295—302
bolg. levi	0—180
avstr. krone	—
carski rublji	150—160
angl. funti	360—415
napolendori	355—365
švic. franki	0—2200
turške lire v zlatu	0—480

Curij, 29. maja 1920.

Devize:

Berlin	13.80	Stokholm	119.50
Praga	12.40	Kristijanija	101.—
Holandska	205.—	Madrid	91.50
New York	560.—	Buenos Aires	242.—
London	21.75	Zagreb	5.—
Pariz	42.40	Budimpešta	2.50
Milan	32.25	Varšava	2.80
Bruselj	44.50	Dunaj	4.15
Kodanj	91.25	avst. žig. krone	4.25

Dunaj, 29. maja 1920.

Devize:

Amsterdam	5875	Kristijanija	2675
Berlin	433.50	Kodanj	2375
Bukarešta	—	Stockholm	3050
Curij	2790		

Valute:

Marke	426.50	ital. lire	850
leji	320	angl. funti	610
levi	290	dolarji	150
švic. franki	2576	carski rublji	220
franc. franki	1175		

V prostem prometu:

Zagreb	158—168
Budimpešta (pošt. hran.)	95—105
žig. krone	95—105
madžarske žig. krone	92—106
Praga	353—373
Varšava in Krakov (v polj. markah)	88—98
čehoslov. krone (5000)	353—373
» » manjše	353—373
nove kron.-din. novčanice	600—650

Zadnja poročila.

Odvezani mirovni delegati. Beograd, 30. maja. Člani naše delegacije na mirovni konferenci dr. Rybař, dr. Žolger in Radovič so oproščeni dolžnosti jugoslovanskih mirovni delegatov. Zastopala nas bodeta zana-prej le dr. Trumbić in Pašić.

Znižana voznina za visokošolce.

Beograd, 30. maja. Slušateljem beogradske univerze se je znižala voznina na železnicah in parobrodih na eno četrtino, vendar le za vožnje ob glavnih odmorih, t. j. ob koncu šole za povrat v domovino, ob božičnih, velikonočnih in semestralnih počitnicah ter ob nastopu učnega leta.

Sokolski zlet v Pragi.

Praga, 30. maja. Pariški občinski svet je sprejel vabilo praškega mestnega sveta na sokolske slavnosti.

Čehi proti poljskemu nasilju v tešinskem ozemlju.

Praga, 30. maja. Češki narodni svet je sklical veliko protestno zborovanje proti poljskemu nasilju v tešinskem ozemlju. Nastopilo je mnogo govornikov. Zborovalci so sklenili reso-

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po (4%)
štiri od sto 401
156-27

Edina slovenska specialna
trgovina z barvami in laki.
**Agentura in komi-
sijsko podjetje.**

Iv. Ferlež Celje
Narodni dom
447 156-99

Trgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

lucijo ter jo odposlali s posebnimi
odposlanci poslaništvom vseh zavez-
niških in tujih držav po celem svetu.
V resoluciji odločno protestirajo proti
postopanju Poljakov, ki so v potokih
prelivali kri mirnih prebivalcev, ter se
ostro obračajo proti dosedajni medna-
rodni glasovalni komisiji, katero obto-
žujejo, da ni ohranila nepristranskega
značaja; zahtevajo novo medzavezniško
komisijo. Čehi ne želijo vojske s Poljsko,
vendar bodo branili vse svoje tisoč-
letne pravice na Tešinskem, kakor tudi
v drugih od Poljakov ogroženih po-
krajinah.

Naš vojaški atašé za Bukarešto.

Beograd, 30. maja. Za vojaške-
ga atašéja v Bukarešti je imenovan
generalštabni podpolkovnik Miljutin
Medić.

Neuspeh naših trgovcev v Avstriji in Nemčiji.

Beograd, 30. maja. Naši trgovci
in industrijalci, ki so se mudili v svrhu
nakupa blaga in strojev zadnji čas v
Avstriji in Nemčiji, vrnili so se, ne da
bi kaj opravili, ker sta imenovani dr-
žavi prepovedali izvoz v Jugoslavijo.
To dejstvo je smatrati kot reakcijo na
prepoved izvoza živil, kakor žita, moke
in drugih potrebščin, katero je izdala
naša vlada proti Avstriji in Nemčiji.

Dunajski ministri v Beogradu.

Beograd, 30. maja. Iz Dunaja
poročajo, da dospeta v dnevi od 1.—8.
junija t. l. dva avstrijska ministra v
Beograd radi pogajanj o novi kompen-
zacijski pogodbi.

Nova iznajdba.

Beograd, 30. maja. Ruski inžen-
ner Fedor Fedorov Bogatinov je pred-
stavil beograjskemu občinstvu novoiz-
umljeno peč, ki porabi najmanjšo koli-
čino kuriva. V tej peči je mogoče sku-
hati naenkrat za 20 oseb juho in pri-
kuho, razun tega pa skuha peč še 50
litrov vode — vse to ob uporabi 850
gramov drv. Inženjer Bogatinov je znan
kot izumitelj mnogih rešij in je bil
svoj čas zaposlen v Edisonovih delav-
nicah v Ameriki.

Zborovanje čehoslov. soc. demo- kratov.

Praga, 29. maja. Čehoslovaška
socijalno-demokratska stranka je v seji
svojega zastopa sklenila po predlogu
Přibila in Tusarja, da skliče v dnevi
25. do 28. septembra t. l. strankino zbo-
rovanje. Sklenilo se je stopiti v zvezo
z drugojezičnim delavstvom v repu-
blici.

Grki zasedli Dedeagač.

Atene, 29. maja. Močne grške
čete so zasedle brez odpora Dedeagač
in Kümüldžino.

Padanje cen surovinam.

Pariz, 29. maja. Iz Londona po-
ročajo, da je angleška vlada prodala
velike množine avstralskega bombaža
iz državnih skladišč. Cena je bila 5
odstotkov nižja kakor pri zadnji pro-
daji. Konstatiralo se je, da je padla

cena bombažu za 250 frankov na
50 kg.

Aretiran avstr. poročnik.

Dunaj, 30. maja. Dne 25. maja
so aretirali poročnika Kuno Hohniga
radi zločina nabiranja nemških vojaš-
kih obvezancev v Avstriji za madžar-
ske prostovoljce. Pri hišni preiskavi
so našli črno-rumeno zastavo. Dobro-
voljci so morali položiti prisego, da
bodo delovali v prid Habsburžanom
na Madžarskem.

Imate bolečine! V obrazu? v celem
telesu? Vaše mišice in živci Vam odpo-
vedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza
Fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali
2 veliki steklenici 36 K.

Ali trpite na počasni prebavi?

Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu
pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroplice!
6 skatljic 18 K. Prava, želedec krepujoča
švedska tinktura 1 steklenica 15 K, omot
in poština posebej a najceneje,

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsa-
trg št. 356. Hrvatska. 1590 C 15-11

Razglas.

Ponovna licitacija sena v
mestnem vrtu se vrši v nedeljo
6. junija 1920 ob 9. uri dopol.
pred župno cerkvijo.

Celjsko olupšev. društvo
dne 31. maja 1920.

Šubic I. r., predsednik.

Kupim 3 prasce 3-5 mesecev stare.

701 1 **Dr. Jos. Serbec.**

Kupi se dobro ohranjena otroška postelja.
Cenjene ponudbe pod „čisto“ na upravništvu
»Nove Dobe.« 750 1

Trgovska hiša, gostilniška obrt s kon-
cesijo na prometnem kraju v Mariboru se
takoj prodaja. Posredovalnica Havlik Simič,
Maribor Gregorč. ul. 6. Telefon 132. 749

Bencin motor

10-12 HP se takoj po ceni
prodaja. Vprašati v upravništvu.
745 2-1

Proda se:

Lep svetel solnčnik.
citre, bela otroška
obleka, telovadna
srajca, otroška mi-
zica, umivalna miza, železna postelja, pa-
lice, mize, lestva, perilno navijalo, streha
za vodnjak. 752

Celje, Razlagova ulica 1, pritličje levo.

Občina Ormož razpisuje za takojšnji nastop službo

občinskega tajnika

Pogoj: primerna predizobrazba
in jugoslov. narodnost. Plača po
dogovoru. Prošnje s potrebnimi
dokumenti je vlagati do 15. ju-
nija 1920 na občino Ormož.
743

Dva kleparska pomočnika

prvovrstna delavca z dobrimi spričevali sprejme takoj
Franc Tašker, kleparski mojster v Celju,
Za kresijo. 753 2-1

Galico 99%

ima takoj za oddati vsako množino
veletrgovina Peter Zajc, Celje.

Kompletna spalna soba

iz trdega bukovega lesa, svetlo likana,
še skoraj nova, posteljne vloge in žim-
nice, se po ceni prodaja. Zavodna št. 6
Celje. 740 3-1

Strelovode vseh vrst:

Na tovarniških dimnikih, zvonikih in
privatnih poslopijih sem v položaju s
svojim zanesljivim aparatom vsako
strelovodno napravo
najatančneje izvršiti in preizkusiti.

Konrad Potzner

kleparski mojster v Celju

Aškerčeva ulica 6. 748

Na javni dražbi

dne 7. junijata. l. se prodajo
kompletne sobne opreme,

pohištvo

»Nemške hiše« v Brežicah.

Mestna hranilnica v Brežicah

741 2-1

Obvestilo.

Opozarjamo, ga je g. Lujo Čančar
izstopil dne 26. t. m. iz naše službe,
ter da ni več upravičen sklepati za
nas kupčijske pogodbe, ali pa naku-
povati les, kot naš zastopnik.
742 2-1

»Savinja«, društvo lesnih
trgovcev in industrijev v Celju.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu mesta
in okolice, da izdelujem vsakovrstne
peči in glinaste posode. Prevzamem
tudi vsa popravila peči in štedilnikov.
Postrežba točna in solidna.

Paušer Ignac,

lončarski mojster, Celje,

Ljubljanska cesta 25.

727 3-2 Gostilna pri Istrijanu.

Srnjak v 3. letu krasen še-

sterak, popolnoma vdomačen ter

2 jazbeca mladiča, prav

krotka na prodaj. Naslov v upravništvu.

732 3-2

Solicitator

se sprejme takoj. Plača zelo visoka.
Zadostuje nekaj prakse v sodnih stvareh.
Odvetniška pisarna **dr. Ivana Lov-
renčič-a,** v Ljubljani, Miklošičeva
cesta 3t. 8. 3-2

**Stavbeno in galan-
terijsko kleparstvo**
Ant. Jožica nassl.
Franjo Dolžan
Celje
26 Kralja Petra cesta 8
nasproti „Belega vola“ 37
Prevzema vsa v široko spadajoča
dela, izvršitev točna in solidna.

Iv. Ravnikar

veletrgovina, Celje,
priporoča **špecerijsko blago**
in vse vrste mineralnih
voda na drobno in debelo.

Stole, žimnice, razno pohištvo
in tapetniške izdelke ima v
založbi:

Marija Baumgartner
Gospodska ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Gostilna „Branibor“

priporoča cenj. gostom najboljša
domača vina ter vsak čas toplo
in mrzlo kuhinjo.

Za obilni obisk se priporoča

99 104-40 **A. Robek.**

744 2-1

Miši, podgane, ste- nice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporablja moja prez-
kušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva,
kakor: Za poljske miši 10 K, za podgane in
miši 10 K, ščurke 10 K, posebno močna vrsta
20 K, posebno močna tinktura za stenice
10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti
mrčesom 6 in 12 K, tinktura proti ušem
pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri ži-
vini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in
perilu 6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na
sadiju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 10 K,
prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti
garjam 10 K. Pošilja po povzetju **Zavod**
za eksport
M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 5. 465-9

V gostilni pri Kapucinskem mostu

se točijo pristna lju-
tomerska in haloška
vina. Vsaki dan sveže
pivo v sodčkih. Topla
in mrzla jedila vedno
na razpolago.
Za obisk se priporoča
Ana Mikuš.
206-14

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2.
Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo
žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila iz-
vršuje točno in solidno. Točasno v zalogi
502 **divani in otomani.** 50-9

POSJOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 NARODNI DOM RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga
DAJE posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

126 24-11

STANJE HRANILNIH VLOG
NAD 24.000.000 KRON